

پایس و پیشگیری از جرم

(مجموعه مقالات)

تحقیق و ترجمه

دکتر غلامرضا محمدنسل

نشر میزان

سرشناسه : محمدنسل، غلامرضا، ۱۳۴۵-گردآورنده، مترجم

عنوان و نام پدیدآور : پلیس و پیشگیری از جرم (مجموعه مقالات) /

تحقیق و ترجمه: غلامرضا محمدنسل

مشخصات نشر : تهران، نشر میزان، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۳۸۴ ص.

فروست : ۶۴۰

شابک : 978-964-511-439-6

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : کتاب حاضر مجموعه‌ای از مقالات است که از منابع

مختلف گردآوری و ترجمه شده است.

موضوع : جرم و جنایت -- پیشگیری -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

موضوع : پلیس -- مدیریت -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

موضوع : جرم‌شناسی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها

رده‌بندی کنگره : HV ۷۴۳۱/م۳۱:۸

رده‌بندی دیویی : ۳۶۴/۴

شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۹۲۶۹

۶۴۰

نشر میزان

پلیس و پیشگیری از جرم

دکتر غلامرضا محمدنسل

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۱

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

شماره: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۱-۴۳۹-۶

دفتر مرکزی: خ شهید بهشتی، بعد از تقاطع سهروردی، خ کاووسی‌فر، کوچه نکبسا، پلاک ۳۲، تلفن ۸۸۵۳۹۱۳۱

فروشگاه مرکزی: خ انقلاب، رویروی درب اصلی دانشگاه تهران، ابتدای خ فخرآزی، پلاک ۸۳، تلفن ۶۶۴۶۷۷۷۰

واحد پخش و فروش: خیابان سمیه، بین مفتح و فرصت، پلاک ۱۰۴، تلفن ۸۸۳۴۹۵۲۹-۳۱

پست الکترونیکی: mizannasher@yahoo.com وب سایت: www.mizan-law.ir

فهرست مطالب

مقدمه مترجم	۱۳
-------------------	----

۱: نقش پلیس در امنیت شهری و زمامداری بهینه

مقدمه	۱۶
واژه نامه	۱۸
۱. روند و شاخص های جرائم شهری	۲۱
۱/۱ - شهر نشینی و توسعه انسانی	۲۱
۱/۲ - جرم در اطراف و اکناف جهان	۲۴
۱/۳ - هزینه و اندازه سیستم عدالت کیفری	۲۶
۲. ارزیابی پلیس	۳۰
۲/۱ - اصول رابرت پیل	۳۰
۲/۲ - اصلاحات پلیس مدرن	۳۱
۲/۳ - سیستم های متمرکز و غیرمتمرکز	۳۶
۲/۴ - انطباق با شرایط محلی	۳۹
۳. امنیت و تجدید سازمان پلیس	۴۲
۳/۱ - امنیت و پیشگیری: مسائل کلیدی	۴۳
۳/۲ - سازمان مجاور و سرزمینی	۴۴
۳/۳ - مشارکت و بسیج عمومی	۴۵
۴. بهترین تجربه ها در مورد نیل به شهرهای امن	۵۱
۴/۱ - ابتکارات نیروهای پلیس برای نیل به راه حل های پایدار	۵۱

- ۴/۲ - مدیریت جامعه برای تامین محیط امن تر ۵۶
- ۴/۳ - پلیس و پیشگیری از طریق توسعه اجتماعی ۶۱
- ۴/۴ - مشارکت پلیس در سیاست‌های انسجام شهری ۶۵
۵. پلیس و زمامداری بهینه ۶۹
- ۵/۱ - پلیس: نهادی عمومی برای زمامداری بهینه ۷۱
- ۵/۲ - پلیس و شهرها: شیوه‌هایی برای مشارکت موثر ۷۴
- ۵/۳ - پلیس و شهروندان ۷۸
- ۵/۴ - به سوی تغییرات کیفی در سازمان‌های پلیس ۸۳
۶. چالش‌های آینده و برنامه‌های عمل ۸۸
- نوسازی نیروهای پلیس ۸۸
- حرفه‌ای‌گری و اخلاق پلیس ۸۹
- مشارکت با جامعه ۹۰
- آموزش و آگاه سازی ۹۲
- تبادل متخصصان و تجربه‌ها ۹۳
- منابع و مآخذ ۹۳

۲: نقش پلیس در پیشگیری از جرم

- سیاس‌گذاری ۱۰۴
- مقدمه ۱۰۵
۱. نکاتی برای ملاحظه ۱۰۷
- ۱/۱ - پلیس و پیشگیری: وضعیت موجود ۱۰۸
- ۱/۲ - مهندسی فعالیت پیشگیرانه پلیس ۱۱۰
۲. جلسه افتتاحیه ۱۱۱
۳. رویکردهای بین‌المللی ۱۱۲
- ۳/۱ - پیشگیری از جرم و مداخله پلیس در کانادا و کبک ۱۱۲
- ۳/۲ - کاهش جرم و بی‌نظمی؛ چشم اندازی از انگلستان ۱۱۴
- ۳/۳ - پیشگیری به عنوان محور کار پلیسی؛ چشم انداز پلیس امریکا ۱۱۵

فهرست مطالب □ ۷

۳/۴ - همگرایی در اروپای غربی.....	۱۱۷
۴. مطالعات موردی اقدامات پلیس برخی کشورها.....	۱۱۸
۴/۱ - اداره پلیس بوستون.....	۱۱۸
۴/۲ - اداره پلیس شهری کبک.....	۱۱۸
۴/۳ - پلیس ملی فرانسه.....	۱۱۹
۴/۴ - اداره پلیس ادمونتون.....	۱۱۹
۴/۵ - گارد ملی جمهوری، پرتغال.....	۱۲۰
۴/۶ - اداره پلیس واشنگتن.....	۱۲۰
۴/۷ - اداره پلیس دنور.....	۱۲۱
۴/۸ - اداره پلیس کانتون وو، سوئیس.....	۱۲۱
۴/۹ - اداره پلیس نورث میلبی، نیج.....	۱۲۲
۴/۱۰ - پلیس ایالت کبک.....	۱۲۲
۴/۱۱ - اداره پلیس شهری مونترال.....	۱۲۲
۴/۱۲ - پلیس سوار سلطنتی کانادا.....	۱۲۳
۵. نتیجه‌گیری‌های سمینار.....	۱۲۳
۶. رویکردهای انتخاب شده.....	۱۲۴
۷. جمع‌بندی و محورهای مطالعات بعدی.....	۱۳۱

۳: تجربیات امیدبخش پلیس در پیشگیری از جرم

مقدمه.....	۱۳۸
اول - اقدامات مرتبط با نوجوانان یا برای نوجوانان.....	۱۴۰
۱. میانجی‌گری و عدالت ترمیمی.....	۱۴۱
۲. ابزارهایی برای حل تقابل با جوانان.....	۱۴۳
۳. پروژۀ سگ سورتمه.....	۱۴۴
۴. سرقت از فروشگاه و مسئولیت بزهکار.....	۱۴۷
۵. مراکز تفریحی: محل گفتگو.....	۱۴۹
۶. حامیان نوجوانان.....	۱۵۱

۷. اقدام گروهی برای کاهش بزهکاری در مدارس ۱۵۳
۸. خرابکاری و مسئولیت ۱۵۵
۹. پلیس و واحد پیشگیری از جرائم نوجوانان ۱۵۷
۱۰. تمرکز بر نوجوانان ۱۶۰
- دوم - پیشگیری از سرقت و سایر جرائم علیه اموال ۱۶۳
۱. پیشگیری از سرقت با رعایت الزامهای محلی ۱۶۳
۲. راهبرد مشترک سازمانها برای مقابله با سرقت ۱۶۵
۳. پیشگیری از بزه‌دیدگی مجدد در سرقت ۱۶۷
۴. محله‌ای با خانه‌های امن‌تر ۱۷۰
۵. ایستگاه‌های امن ۱۷۲
۶. پیشگیری از جرائم مرتبط با وسایل نقلیه ۱۷۴
۷. واحد مبارزه با سرقت از اماکن تجاری ۱۷۶
۸. صدور برچسب برای خانه‌های امن توسط پلیس ۱۷۸
۹. پیشگیری از کلاهبرداری از سالمندان ۱۸۰
۱۰. تلاش منسجم برای کاهش سرقت اتومبیل ۱۸۳
- سوم - پیشگیری از خشونت‌های خانوادگی، نژادی و سایر خشونت‌های علیه اشخاص ۱۸۵
۱. ساختار و تجهیزات مبارزه با خشونت خانوادگی ۱۸۶
۲. کلانتری بانوان و مقابله با خشونت علیه زنان ۱۸۸
۳. پیشگیری از تکرار خشونت خانوادگی ۱۸۹
۴. پیشگیری از تکرار بزه دیدگی نژادی ۱۹۳
۵. پیشگیری از خشونت از طریق آموزش عمومی ۱۹۴
۶. برخورد چند بعدی با خشونت خانوادگی ۱۹۶
۷. مبارزه پلیس با روسپیگری ۱۹۸
- چهارم - راهبردهای یکپارچه ۲۰۱
۱. نظارت اخلاقی و باندهای نوجوانان ۲۰۲
۲. پلیس مبتنی بر جامعه یا پلیس جامعه محور ۲۰۴

فهرست مطالب □ ۹

۳. پلیس و اصلاح ساختار سازمانی برای پیشگیری	۲۰۶
۴. تجزیه و تحلیل نقاط جرم خیز و حل مسئله	۲۰۸
۵. میانجی گری و عدالت ترمیمی	۲۱۰
۶. پیشگیری از خشونت خانوادگی و تبعیض نژادی	۲۱۲
۷. کاهش ترس و واکنش مدنی	۲۱۳
۸. چهارچوبی برای تقویت جامعه محلی: قانون مبارزه با جرم و بی نظمی	۲۱۵
۹. مشارکت علیه جرم	۲۱۷
۱۰. سرویس میانجیگری	۲۲۰
۱۱. خشونت شهری و واحدهای پیشگیری	۲۲۳
۱۲. برنامه مدرسه امن	۲۲۴
۱۳. تمرکز زدایی از پلیس و ادارات دولتی	۲۲۶
پیوست الف	۲۲۹
توصیف برنامه بین المللی تبادل تجربیات پلیس	۲۲۹
پیوست ب	۲۳۱
روش انتخاب تجربیات برتر	۲۳۱
منابع و مأخذ	۲۳۲

۴: تبیین و ارزیابی برخی از راهبردهای اصلی پیشگیری پلیسی

مقدمه	۲۴۰
الف - نحوه ارزیابی فرضیه ها	۲۴۱
ب - تبیین و ارزیابی راهبردها	۲۴۳
۱- راهبرد افزایش شمار افراد پلیس	۲۴۴
۲- راهبرد پاسخگویی سریع به تماس های اضطراری	۲۴۹
۳- راهبرد استفاده از گشت های راندومی	۲۵۳
۴- راهبرد بکارگیری گشت های هدایت شده	۲۵۷
۵- راهبرد انجام دستگیری های واکنشی توسط پلیس	۲۶۲
۶- راهبرد دستگیری های پیشگیرانه توسط پلیس	۲۶۹

۲۷۷.....	۷- راهبرد پلیس جامعه محور
۲۸۸.....	۸- راهبرد پلیس مبتنی بر حل مساله
۲۹۳.....	نتیجه گیری:
۲۹۳.....	آنچه موثر است:
۲۹۴.....	آنچه موثر نیست:
۲۹۴.....	آنچه امیدوار کننده است:
۲۹۵.....	منابع و مآخذ:

۵: الزامات پیشگیری از جرم اوان کودکی بر کار پلیس

۳۱۰.....	مقدمه
۳۱۱.....	رویکردهای پیشگیری از جرم
۳۱۲.....	رویکردهای سستی انتظامی
۳۱۲.....	رویکردهای جایگزین - اقدامات اوان کودکی
۳۱۴.....	علل جرم
۳۱۴.....	عوامل خطر
۳۱۴.....	عوامل مربوط به کودک
۳۱۵.....	عوامل مربوط به والدین یا خانواده
۳۱۵.....	عوامل زمینه ای - محیطی
۳۱۶.....	کنش متقابل عوامل خطر
۳۱۶.....	عوامل حمایتی
۳۱۷.....	عوامل مربوط به کودک
۳۱۷.....	عوامل مربوط به والدین یا خانواده
۳۱۷.....	عوامل اجتماعی - محیطی
۳۱۷.....	الگوهای مسیر عبور به سوی جرم
۳۱۹.....	اثر بخشی برنامه های پیشگیرانه
۳۲۰.....	برنامه پیش دبستانی پری
۳۲۱.....	برنامه تحقیقی توسعه خانوادگی سیراکوس

تحقیق المیرا	۳۲۱
نخستین برنامه خانواده‌های نیو سالت ولز	۳۲۲
مرور برنامه‌ها	۳۲۲
برخی مسائل اصلی استخراج شده از بررسی‌ها	۳۲۴
دلایل اقتصادی بودن برنامه‌های مداخله‌ای اوان کودکی	۳۲۵
خلاصه	۳۲۶
الزاماتی برای پلیس	۳۲۶
نقش پلیس در اقدامات پیشگیرانه اوان کودکی	۳۲۷
نقش پلیس در پیشگیری از جرم در حالت کلی	۳۲۹
نتیجه‌گیری	۳۲۹
منابع و مآخذ	۳۳۰

۶: پلیس، مدارس و پیشگیری از جرم: بررسی مقدماتی تجربیات موجود

مقدمه	۳۳۴
تنوع رویکردها و برنامه‌ها	۳۳۵
تاثیر فن‌آوری‌های نوین	۳۴۲
فقدان اطلاعات و ارزیابی سامان یافته	۳۴۳
الگوهای مختلف	۳۴۴
۱. ماموران پلیس مدرسه	۳۴۵
افسران کاردان مدارس - ایالات متحده	۳۴۵
افسران رابط مدرسه - انگلستان	۳۴۹
مشارکت مدارس امن - انگلستان	۳۵۰
مامورین مدرسه - هلند	۳۵۲
پلیس مدرسه محور - کوئینزلند، استرالیا	۳۵۲
ماموران مخفی پلیس در مدارس	۳۵۲
۲. ماموران پلیس به عنوان تعلیم‌دهنده	۳۵۴
آموزش مقاومت در برابر استعمال مواد مخدر	۳۵۵

- ۳۵۸..... برنامه تحصیلی و آموزشی مقاومت در برابر باندهای تبهکاری
- ۳۶۰..... برنامه مامور شدن پلیس به مدارس، ناحیه ویکتوریا، استرالیا
- ۳۶۱..... طرح فرزندخواندگی - هلند، بلژیک، اسلواکی، لهستان و استونی
- ۳۶۳..... برنامه انتخاب یک پلیس و تبلیغات توقف جرم توسط کاپتان - آفریقای جنوبی
- برنامه پیشگیری از بزهکاری کودکان و نوجوانان و رویکرد گروهی به کاهش بزهکاری در مدارس - آلمان ۳۶۴.....
- ۳۶۵..... طرح جامع همکاری پلیس و مدرسه
- ۳۶۶..... برنامه توسعه اجتماعی از طریق پلیس مدارس - ایالات متحده
- ۳۶۷..... برنامه کنترل دانش آموزان فراری - ایالات متحده
- ۳۶۹..... برنامه مداخله علیه جرم در مدارس - کبک کانادا
- بخش پلیس محله، اداره آموزش نوجوانان و پروژه مدارس در برابر محیط ترسناک - ۳۷۰.....
- پلیس منطقه پیل، انتاریو، کانادا ۳۷۰.....
- ۳۷۲..... پروژه امنیت مدارس آمستردام - هلند
- ۳۷۳..... مرکز کمک به دانش آموزان و برنامه توسعه اجتماعی - ایالات متحده
- ۳۷۴..... اتحاد عمومی برای مدارس امن - آفریقای جنوبی
- ۳۷۶..... پروژه همکاری مدارس و پلیس وولار - آلمان
- ۳۷۶..... جمع بندی و تحقیقات بعدی
- ۳۷۸..... کتابنامه:

مقدمه مترجم

جرم و ناهنجاری در حال حاضر موجب دغدغه اکثر مردم جهان شده است و گسترش جوامع و شهرنشینی لجام گسیخته نیز به این مشکل دامن زده است. از گذشته‌های دور کارآمدترین حربه مهار جرم و بی‌نظمی، تدابیر واکنشی و سرکوب‌گرانه بوده است، با این استدلال که برخورد سرکوب‌گرانه و اعمال مجازات نه تنها بازدارندگی شخصی داشته و خود بزه‌کاران را از ارتکاب جرم باز می‌دارد، بلکه با ارباب سایرین، موجب بازدارندگی عمومی نیز می‌شود. متأسفانه در طول سالیان دراز، رویکرد سرکوب‌گرانه نتوانسته است مشکل رو به رشد جرم را متوقف کند و همین امر موجب ظهور رویکرد جدیدی مبنی بر اتخاذ تدابیر پیشگیرانه به جای سرکوب شده است.

در حال حاضر جوامع دینی به واسطه دستورات الهی و جوامع غیر دینی نیز از طریق خردورزی به این نتیجه رسیده‌اند که سرمایه‌گذاری در امر پیشگیری بسیار سودمندتر از صرف هزینه جهت واکنش‌های متاخر بر وقوع جرم است. بر همین اساس در کشورها، نهادهای مختلف دولتی و غیر دولتی اقدامات فراوانی را در زمینه پیشگیری از وقوع جرم سازماندهی و اجرا می‌کنند.

آنچه که برای نگارنده در زمینه پیشگیری از وقوع جرم حائز اهمیت بود، تحقیق و بررسی در خصوص نقش و جایگاه پلیس در امر پیشگیری بود. به اذعان اکثر مقامات پلیس در سراسر جهان، نیروهای پلیس در عمل برای خود رسالتی در زمینه پیشگیری از جرم قائل نیستند و اگر هم نقشی را عهده‌دار شوند، ایفای آن را به زمانی موکول می‌کنند که کار دیگری برای انجام دادن نداشته باشند. این تصور در اکثر نیروهای پلیس در کشورهای مختلف غالب است و از سوی بدنه پلیس به شدت از آن دفاع می‌شود.

نگارنده با توجه به علاقمندی به تحقیق در این زمینه، منابع لاتین موجود را مورد بررسی و تحقیق قرار داد و اقدام به ترجمه کامل و یا خلاصه‌برداری از آنها نمود. با تشویق برخی از اساتید محترم دانشگاه تهران بخصوص جناب آقای دکتر علی آزمایش و اجماع نظرات اساتید محترم بر مفید بودن این مطالب در توسعه فرهنگ پیشگیری از

جرم در جامعه و نیروی انتظامی، در سال ۱۳۸۷ اقدام به چاپ اول این کتاب توسط معاونت محترم آموزش ناجا گردید و در آستانه اولین همایش پیشگیری از جرم در اسفند ماه ۱۳۸۷ اقدام به نشر آن شد.

اکنون پس از گذشت چند سال از چاپ اول و نایاب شدن کتاب و با توجه به مراجعه و درخواست دانشجویان و محققین محترم بر آن شدم که چاپ دوم را نیز با برخی تغییرات و اصلاحات لازم و صفحه آرایی جدید در اختیار خوانندگان محترم قرار دهم و با مذاکرات انجام شده با دوست دانشمندم استاد محترم جناب آقای دکتر شیرازی استاد محترم دانشگاه تهران و مدیر انتشارات وزین میزان، مقرر شد چاپ دوم توسط موسسه مذکور انجام شود که در همین جا از زحمات ایشان و همکاران محترمشان قدردانی می‌نمایم.

در خاتمه ضمن تشکر از همسر فاضل و فرزندانم که با صبر و تحمل مجال و فرصت تحقیق و نگارش را برای اینجانب مهیا نمودند و همچنین سایر دوستان و همکارانی که با اظهار لطف خود مشوق اینجانب بودند، کمال تشکر و امتنان را دارم. بدون تردید کار حاضر عاری از منقصت نیست، بر همین اساس امید واثق دارد که خوانندگان محترم هر گونه نظرات اصلاحی خود را به عنوان هدیه‌ای فاخر به نگارنده این سطور یادآوری نمایند.

دکتر غلامرضا محمد نسل

آبان‌ماه، ۱۳۹۱ - تهران